

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Sjørring børnehus

2021

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst, hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens, trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Da vi i løbet af 2020 blev ramt af Corona restriktioner, blev vores fokus ret hurtigt på venskaber og læringsmiljøer, som vi måtte gentænke ret kraftigt. Det var vigtigt for os at alle børn havde en god ven i den lille gruppe af børn, de nu måtte være sammen med og vigtigt, at den nære voksne havde en plan for læringsmiljøet gennem dagen. Vi har også indenfor fokuseret på at lave små læringsrum, tilgængelig for de børn, vi har.

Særligt for vuggestuen

Vi er gået en del op i børnetal i vuggestuen, hvilket har bevirket, at vi har måttet kigge på vores gruppesammensætning. Vi har haft en stor ældste gruppe i vuggestuen, hvorfor vi har lånt lokale af børnehaven, hvor vi har kunnet skabe læringsrum. Vi har arbejdet med sproget samt nære relationer.

Vi er meget mere ude, end vuggestuen tidligere har været. Derfor har fokus meget været på at skabe trivsel og læring på legepladsen.

Hvordan har vi organiseret v evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Aktionslæringen er vores primære værktøj, vi bruger når vi evaluerer. Vi har brugt aktionslæring i vores Legekunstforløb og særligt de små Snap historier, vi der har skullet indsamle, har givet os indsigt i det helt små fremskridt og også de det større. Aktionslæring bruges typisk på stuemøder, men kan indimellem også fylde på personalemøder. Aktionslæring bruges også, når vi skal belyse, f.eks. gruppesammensætninger ikke fungere. Vi har vedlagt et eksempel derpå.

Vi anvender aktionslæring, som en bærende del af vores evalueringskultur.

Vi benytter desuden SMTTE modellen, som er rigtig god til små hverdagsevalueringer, LP-modellen, som bruges når der vi går meget i dybden med en problemstilling, Sommerfuglen modellen, som vi bruger i forbindelse med vores drama, eventyr og fortælling profil. Vi bruger trivsels modul til at hjælpe os med at vurdere børnenes trivsel, samt børnelinealen. Vi evaluerer på stuemøder samt personalemøder og pædagogiske dage.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Da vi i marts måned 2020 var lukket næsten ned (nødpasning) deltag alle personalerne i alle dele af læreplanen, med stort engagement og iver og vi fik i fællesskab nedskrevet vores styrkede pædagogiske læreplan og en arbejdsgruppe forsøgte efterfølgende at samle det meget store materiale, der var blevet tilvejebragt. Og sluttelig var læreplanen tilbage i hele personalegruppen til endelig accept. Derefter var den til kommentar i vores forældreråd.

I løbet af året er vi kommet rundt i mange at dele af læreplanen, hvor børnenes trivsel og legemuligheder har været i fokus på en ny måde. Vi har været tæt ved børnene og på lidt mere afstand af forældrene. Og heldigvis fået positiv feedback fra forældrene, selvom rammerne har været usædvanlige.

Vi har været meget udendørs, hvilket har krævet, at vi har arbejdet med de læringsmiljøer, vi tilbyder udenfor. Det har været et godt fokusområde, vi glæder os til at arbejde videre med sammen med andre dele af læreplanen, vi også sætter spot på

Vi dykker jævnligt ned i den og ser på vores læringsmiljøer. Gør vi det vi tror vi gør, og skal noget justeres

---

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vedhæftet et aktionslæringsmiljø fra børnehaven og et fra vuggestuen

I børnehaven oplevede vi en børnegruppe, der havde svært ved at aflæse hinandens signaler, hvilket gav udfordringer i børnegruppen. Formålet var at få en bedre social harmoni i gruppen og en gruppe af børn, der lærte opmærksomhed på deres kammeraters udtalte sprog og deres kropssprog.

Særligt for vuggestuen

Vi har sat fokus på det sproglige læringsmiljø. Vi har haft en forholdsvis stor "ældste gruppe" i vuggestuen, som vi gerne ville styrke sprogligt. Da vi havde fået mange børn i vuggestuen, måtte vi kikke på muligheder for at lave små læringsforløb, hvor vi fokuserede på at udvide børnenes ordforråd, f.eks. små eventyr og sange. Vi lånte et grupperum i børnehaven, da vi vil give de større børn i forløbet mulighed for at være koncentreret uden at blive forstyrret af de mindre børn.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

I børnehaven har børnene haft en vennebog, hvor de sammen med en voksen har nedskrevet de eksempler, de selv har fundet, når de har været en god ven overfor deres kammerater. Vi har arbejdet med indholdet i moppekufferten, kikket på ansigtsudtryk, tegnet, taget billeder m.m.

Vi evaluerer også på hverdagsbasis sammen med børnene, hvor vi hele tiden kommunikerer med børnene om hvad de lærte af det og det – stort og småt. Det kan være efter en tur, hvor vi snakker med børnene om hvad vi lærte på turen, det kan være i legen, i garderoben osv...

Særligt for vuggestuen

Vi har taget billeder, lavet opslag i garderoben samt forældre beskeder på Infoba

---

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Det har været positivt for børnene, da der har været fokus på de gode oplevelser. Gennem nogle aktiviteter har vi kunnet se, at den tætte kontakt er sværere for nogen end for andre. Vi har oplevet gennem gentagelser, at det er blevet nemmere, og børnene kommer tættere og tættere på hinanden. Børnene giver flere chancer til hinanden, og de har hele tiden i baghovedet, at man skal huske at være en god ven og behandle hinanden med respekt.

Særligt for vuggestuen.

Det var helt tydeligt, at det gav mere ro og harmoni i børnegruppen. Børnene har taget ejerskab for temaerne, ex har de i hele forløbet selv bedt om/opfordret til at vi ex skulle fortælle Guldlok eller vores rim og remser osv. Børnene kommer med små snap historier. De kan hjælpe med at fortælle historien og byde ind med replikkerne.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

I børnehaven arbejder vi fortsat med børnegruppen og moppekufferten er en del af vores handlemuligheder, vi tager frem og arbejder med koncentreret, når vi har brug for det. Vi har også øje for, at dramaforløb også kan tømre en børnegruppe sammen. Det har vi dog været lidt forhindret i pga. af Corona restriktioner. Dette skal vi have med i vores pædagogiske læringsmiljø fremover.

I vuggestuen har vi vurderet at vi kan forbedre det pædagogiske læringsmiljø ved at kunne adskille børnene mere. Vi har derfor besluttet at ændre vores fysiske rammer, således at vi opsætter en dør i vuggestuen, så det store rum bliver delt op i to rum. Det forventer vi giver bedre rammer for de tiltag, vi gerne vil fokusere på.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Forældrerådet har ikke deltaget i arbejdet med ændringer i læreplanen, men har haft evalueringen af læreplanen til gennemgang og med mulighed for kommentar og spørgsmål og dermed også mulighed for at få indflydelse på eventuelle ændringer i teksten.

Her har forældrerådet kommet med gode input, som vi efterfølgende har skrevet ind i evalueringen.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Science, da det er et nyere læringstema og vi vil genbesøge vores profil, der har lidt under Corona restriktionerne. Vores læreplan er stadig ny, så vi glæder os til at arbejde i dybden med flere af områderne.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi har oplevet i denne Corona tid, at vi har været meget fokuseret på børnenes trivsel og venskaber og har arbejdet systematisk med denne del og det ofte er dette, der er diskuteret på stuemøder. Det giver selvfølgelig også god mening at have dette i centrum i en tid som denne. Det skal vi ikke slippe. Men stuemøderne har været for få, disse er vi ved at opjustere, så der er mere plads til den systematiske dokumentation og evaluering af de forskellige dele af læreplanen. Vi vil fortsat arbejde med aktionslæring som vores hovedevalueringsredskab, suppleret med andre evalueringsredskaber.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

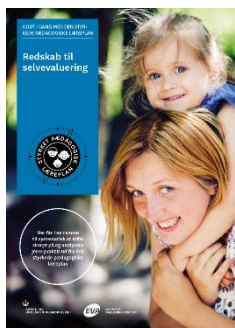
Som sådan vil vi ikke ændre noget, men arbejde videre med læreplanen og aktionslæringen og udvælge områder vi fokusere på i perioder, samtidig skal vi sørge for at komme rundt om alle dele af læreplanen.

Vi har i Corona perioden nogle gange været i meget små grupper, hvilken både har skabt udfordringer og gode oplevelser. Det bedste derfra vil vi tage med i vores videre arbejde med det pædagogiske læringsmiljø.

Vi er blevet opmærksom på, at vores læringsmiljø udendørs, særligt på legepladsen, trænger til at eftersyn, nye legemuligheder og steder med læ for regn, blæst og sol. Dette er et arbejdsområde for os.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC